

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษา เรื่อง “การจัดการด้านการเงินของครอบครัวผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตร : กรณีศึกษาสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 2” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความมั่นคงด้านการเงินของครอบครัวของผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตร และวิธีการจัดการปัญหาด้านการเงินของผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตร โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ประกันตนทุกสาขาอาชีพ เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าหน้าที่ทำงานประจำสำนักงาน พนักงานรักษาความปลอดภัย พนักงานทำความสะอาด พนักงานเก็บขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร พนักงานวิชาชีพอื่นๆ และผู้ประกันตนโดยสมัครใจ (มาตรา 39) จำนวน 155 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไป ความมั่นคงด้านการเงินของครอบครัวผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตร และวิธีการจัดการปัญหาด้านการเงินของผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตร ซึ่งผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ในการคำนวณค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าสถิติ χ^2 ซึ่งผลการศึกษสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31-35 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด พักอาศัยที่บ้านเช่าพักอาศัย/หอพัก มีสถานภาพสมรสและอยู่กับคู่สมรส มีบุตร 1 คน มีสมาชิกในครอบครัวที่อยู่ในความอุปการะ 1-3 คน เป็นผู้อาศัยในครอบครัว ทำงานเป็นลูกจ้างภาคเอกชน มีระยะเวลาการทำงานในสถานประกอบการอยู่ระหว่าง 1 ปี 1 เดือน - 3 ปี มีรายได้อยู่ระหว่าง 6,001 - 9,000 บาทต่อเดือน ไม่มีอาชีพเสริม โดยคู่สมรสมีงานทำในปัจจุบัน แต่คู่สมรสไม่มีอาชีพเสริม มีรายได้รวมของครอบครัว ไม่เกิน 20,000 บาทต่อเดือน มีค่าใช้จ่ายของตัวเองและครอบครัวอยู่ระหว่าง 5,001 - 10,000 บาทต่อเดือน สามารถออมเงินได้อย่างสม่ำเสมออยู่ระหว่าง 100-500 บาทต่อเดือน มีภาระในการส่งหนี้สินในแต่ละเดือนอยู่ระหว่าง

500 - 3,000 บาทต่อเดือน และมีปริมาณหนี้สินของตัวเองและครอบครัวอยู่ระหว่าง 1,000 - 3,000 บาทต่อเดือน โดยนำหนี้สินที่กู้ไปใช้ในการใช้จ่ายจำเป็นในชีวิตประจำวัน

2. ผลการศึกษาความมั่นคงด้านการเงินของครอบครัวผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตร

ภาพรวมของความมั่นคงด้านการเงินของครอบครัวผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตร พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 49.0 มีความมั่นคงด้านการเงินอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า

ด้านการมีงานทำที่เหมาะสม พบว่า กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าคุณเองมีความมั่นคงด้านการเงินมากที่สุด คือ มีความรู้และประสบการณ์ในงานที่ท่านกำลังทำอยู่ปัจจุบันมากที่สุด แต่สิ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าคุณเองมีความมั่นคงทางการเงินน้อยที่สุดคือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายตรงกับวุฒิการศึกษาที่เรียนมา

ด้านการมีรายได้ที่มั่นคง พบว่า กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าคุณเองมีความมั่นคงทางการเงินมากที่สุด คือ การมีรายได้จากการทำงานประจำต่อเนื่องตลอดทั้งปี แต่สิ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าคุณเองมีความมั่นคงทางการเงินน้อยที่สุด คือ เงินที่ได้รับเพิ่มจากสถานประกอบการที่ช่วยเสริมรายได้ประจำที่เป็นค่าเบี่ยเลี้ยง

ด้านการวางแผนการใช้จ่ายเงิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าคุณเองมีความมั่นคงทางการเงินมากที่สุด คือ มีการจัดระเบียบการใช้จ่ายเงินของตนเองและครอบครัว แต่สิ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าคุณเองมีความมั่นคงทางการเงินน้อยที่สุด คือ มีการตั้งเป้าหมายการใช้จ่ายเงินในระยะยาวโดยมีการผ่อนชำระค่าบัตรเครดิตจรรยาณน

ด้านการลงทุน พบว่า กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าคุณเองมีความมั่นคงทางการเงินมากที่สุด คือ มีการนำเงินไปลงทุนทำอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ให้มากขึ้น แต่สิ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าคุณเองมีความมั่นคงทางการเงินน้อยที่สุด คือ มีการนำเงินลงทุนเพื่อสร้างรายได้ด้วยวิธีการเล่นหวย

ด้านการออมเงิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าคุณเองมีความมั่นคงทางการเงินมากที่สุด คือ มีการออมเงินไว้ใช้ในยามฉุกเฉินโดยออมเงินไว้กับธนาคาร แต่สิ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าคุณเองมีความมั่นคงทางการเงินน้อยที่สุด คือ มีการออมเงินโดยซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ และมีการออมเงินโดยสะสมทองคำรูปพรรณ

ด้านหนี้สินและปริมาณหนี้สิน ภาระในการส่งหนี้สิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าการตนเองมีความมั่นคงทางการเงินมากที่สุด คือ มีการชำระหนี้โดยชำระทุกเดือนเมื่อครบกำหนด แต่สิ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความมั่นคงทางการเงินน้อยที่สุด คือ การชำระหนี้ไม่ทันตามกำหนด

3. ผลการศึกษาวิธีการจัดการปัญหาทางการเงินของผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตร

ภาพรวมของวิธีการจัดการปัญหาทางการเงินของผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตรพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 78.1 มีวิธีการจัดการปัญหาทางการเงินอยู่ในระดับสูง โดยกลุ่มตัวอย่างมีวิธีการจัดการปัญหาทางการเงินมากที่สุด คือ มีวิธีการจัดการเกี่ยวกับการเงินโดยการประหยัดและอดออม และกลุ่มตัวอย่างมีวิธีการจัดการปัญหาทางการเงินน้อยที่สุด คือ มีวิธีการจัดการเกี่ยวกับการเงินโดยการเล่นแชร์

4. ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปกับความมั่นคงด้านการเงิน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปกับความมั่นคงด้านการเงิน พบว่า อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงานสถานประกอบการปัจจุบัน รายได้รวมของครอบครัว ค่าใช้จ่ายของตนเองและครอบครัว และปริมาณเงินออม มีความสัมพันธ์กับความมั่นคงด้านการเงิน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปกับวิธีการจัดการปัญหาทางการเงิน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปกับวิธีการจัดการปัญหาทางการเงิน พบว่า ปริมาณเงินออม และปริมาณหนี้สินของตนเองและครอบครัว มีความสัมพันธ์กับวิธีการจัดการปัญหาทางการเงิน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเรื่อง “การจัดการด้านการเงินของครอบครัวผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตร : กรณีศึกษาสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 2” ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

ผู้ประกันตน

1. ในแต่ละเดือนควรมีการจัดระเบียบการใช้จ่ายเงินของตนเองและครอบครัว เช่น มีการตั้งงบประมาณการซื้อของใช้ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน เขียนเฉพาะรายการที่จำเป็นต้องจ่ายจริงๆ มีการทำบัญชีรายรับรายจ่าย เนื่องจากการทำบัญชีจะเป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนทางความคิดให้เกิดการลด ละ เลิกใช้จ่ายสิ่งฟุ่มเฟือยต่างๆ ฝึกให้รู้จักการเก็บออม รู้คุณค่าของการใช้เงิน พยายามควบคุมค่าใช้จ่ายให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม จะทำให้ผู้ประกันตนรู้ถึงฐานะทางการเงินของครอบครัวตนเองว่าแต่ละเดือนมีรายรับรายจ่ายเท่าไร และมีเงินออมเท่าไร ทำอย่างไรจึงจะหารายได้ให้ได้มากขึ้นและใช้จ่ายให้ลดลง

2. ควรมีการตั้งงบประมาณใช้เงินในแต่ละวัน หากวันใดมีเงินเหลือจากการใช้จ่ายก็สามารถเก็บเงินในแต่ละวันไว้โดยเฉพาะเพื่อสะสมเป็นเงินออมได้จริงๆ ควรมีการแบ่งรายได้หรือเงินเดือนที่ได้มาไว้ประมาณ 10% ของรายได้ไว้เป็นเงินออมเพื่อรองรับแผนการในอนาคตตามเป้าหมายในชีวิต พยายามทำอย่างสม่ำเสมอให้กลายเป็นนิสัย

3. ควรมีการทำสมุดบันทึกรายการการใช้จ่ายและการชำระหนี้ในแต่ละเดือน เพื่อให้ทราบยอดการใช้จ่ายจริง จะได้แบ่งเงินไว้ส่วนหนึ่งเพื่อเป็นเงินฝากในธนาคารได้ รวมทั้งมีการชำระหนี้โดยชำระทุกเดือนเมื่อครบกำหนด การจดบันทึกทางการเงินอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้ทราบสถานะทางการเงินที่แท้จริง และสามารถประเมินสถานการณ์ทางการเงินได้อย่างแม่นยำ

4. ควรมีการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการไว้ล่วงหน้า เพราะการตั้งเป้าหมายเปรียบเสมือนเป็นเข็มทิศนำทางที่เตือนใจให้รู้ว่า สิ่งที่เราคาดหวังและต้องการที่จะทำให้สำเร็จนั้นใกล้จุดหมายปลายทางเพียงใด สิ่งที่สำคัญคือ ผู้ประกันตนควรมีการจัดลำดับความสำคัญของแต่ละเป้าหมายว่าสิ่งใดมีความจำเป็นและเป็นเป้าหมายหลักในชีวิตที่สำคัญ เช่น เพื่อเป็นทุนการศึกษาของบุตร และค่าใช้จ่ายการรักษาพยาบาลในยามฉุกเฉิน เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ประกันตนควรมีการตั้งเป้าหมายการเงินไว้เป็นระยะๆ เช่น ควรมีการวางแผนการเงินระยะสั้นไม่เกิน 2 ปี ระยะกลางประมาณ 3 ถึง 6 ปี และระยะยาวเป็นเวลาประมาณ 7 ปีขึ้นไป เพื่อปรับปรุงและบังคับการใช้

จ่ายเงินของตนเองโดยซื้อเฉพาะของใช้ที่จำเป็นในชีวิตประจำวันเท่านั้นและควรหลีกเลี่ยงวิธีการจัดการเกี่ยวกับการเงินโดยการเล่นแชร์

5. ในกรณีที่มีความต้องการที่จะกู้ยืมเงินมาซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับชีวิตของตนเอง เช่น มีความประสงค์ต้องการผ่อนชำระซื้อบ้าน รถ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ที่ใช้ภายในบ้าน ผู้ประกันตนควรมีการบริหารจัดการภาระหนี้สินต่างๆ เหล่านี้ให้ดีเพื่อจะได้ไม่เป็นปัญหาทางการเงินในอนาคต โดยมีความระมัดระวังเป็นพิเศษ ถ้าไม่ใช้ ก็ไม่ซื้อ ไม่ควรมีค่านิยมผ่อนชำระซื้อแบบบริโภคนิยม รวมทั้งมีการจัดทำบัญชีส่วนบุคคล และ งบรายได้และค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทราบถึงสถานะทางการเงิน และพฤติกรรมการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัว

6. การวางแผนการเงินเป็นวิธีที่ทำให้รู้ว่าในแต่ละเดือนมีค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง ทำให้ช่วยลดรายจ่ายส่วนเกินลงได้ มีเงินเก็บเพิ่มขึ้น โดยใช้วิธีการต่างๆ เช่น

- ควบคุมการใช้จ่าย โดยแบ่งรายได้ออกเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบ่งไว้ 60% เป็นเงินที่ต้องใช้ประจำทุกเดือน เช่น ค่าผ่อนบ้าน ค่าอาหาร ค่ารถ ส่วนที่ 2 เป็นเงิน 10% ที่เก็บออมไว้ใช้ในยามเกษียณ ส่วนที่ 3 เป็นเงิน 10 % ที่ใช้สำหรับเก็บไว้ในระยะยาว อาจนำไปชำระหนี้ หรือนำไปลงทุนที่มีความเสี่ยงน้อยก็ได้ ส่วนที่4เป็นเงิน 10 % ซึ่งใช้เป็นค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าซ่อมเครื่องใช้ในบ้าน ค่าของขวัญ และส่วนที่5เป็นเงิน 10 % ที่ใช้สำหรับเพื่อความบันเทิง และนันทนาการ เช่น ดูหนัง

- ฝึกการออมเงินให้เป็นนิสัย โดยแบ่งเงินว่าส่วนไหนควรเก็บเป็นเงินออม ส่วนไหนควรใช้จ่าย นอกจากนี้ ควรทำบัญชีหลัก 2 บัญชี คือ บัญชีสำหรับใช้จ่ายฉุกเฉิน และบัญชีสำหรับค่าใช้จ่ายอื่นๆ ซึ่งเป็นการจัดสรรการใช้เงินอย่างเป็นระบบ

- งดการใช้บัตรเครดิตและใช้เงินสดจ่ายทุกอย่าง เช่น ค่าอาหาร ค่าน้ำมัน ฯลฯ ซึ่งจะทำให้ไม่ใช้จ่ายเงินเกินตัว ถ้าจะใช้บัตรเครดิตควรใช้เมื่อถึงคราวจำเป็นจริงๆ เท่านั้น

- ใน 1 สัปดาห์ควรแบ่งเวลาไว้เพื่อตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของตัวเองว่า มีการใช้จ่ายเงินไปมากน้อยเพียงใด วิธีนี้จะช่วยให้ใช้เงินได้ตามแผนที่วางไว้

- แบ่งเงินใส่ซองไว้เป็นซองๆ โดยเขียนหน้าซองว่าเงินในส่วนนั้นใช้เป็นการใช้จ่ายอะไรบ้าง หากใช้เงินไม่หมดซองก็สามารถตรวจสอบได้ง่าย และสามารถเก็บสมทบไว้เป็นค่าใช้จ่ายในเดือนต่อไปได้อีก

- ควรยกเลิกบัตรเครดิตบางบัตรที่ไม่จำเป็นต้องใช้ เพื่อลดภาระหนี้สินลงและเป็นการป้องกันไม่ให้ใช้จ่ายเงินเกินตัว ควรใช้บัตรเดบิต ซึ่งเป็นบัตรที่หักเงินจากบัญชีธนาคารของตนเองเพียงอย่างเดียว

- การจ่ายหนี้ชำระ ควรรวบรวมใบชำระเงินทุกใบจ่ายพร้อมกันทั้งหมด เพื่อจะได้ทราบว่าเป็นหนี้หนึ่งๆ มีค่าใช้จ่ายที่จำเป็นมากเท่าใด และมีเงินส่วนไหนบ้างที่สามารถจะเก็บออมไว้ได้

7. ผู้ประกันตนควรมีการวางแผนการจัดการด้านการเงินโดยการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะการวางแผนทางการเงินเป็นการสร้างรากฐานเพื่อความมั่นคงในอนาคต

สำนักงานประกันสังคม

ควรมีนโยบายสร้างการออมเงินให้กับผู้ประกันตน เช่น จัดให้มีโครงการต่างๆ เกี่ยวกับการออมเงินเพื่ออนาคตแบบหลากหลายเพื่อสร้างทางเลือกให้ผู้ประกันตนมีการออมเพื่อความมั่นคงในอนาคต เช่น จัดให้มีการซื้อพันธบัตร

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาแนวทางหรือวิธีการปฏิบัติในด้านการจัดการด้านการเงินของครอบครัวผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตร